Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/1893

19.9.2025

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2025/1893,

17. september 2025,

millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/573 füüsilistele isikutele antavate koolitustunnistuste miinimumnõuded ja selliste tunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimused seoses teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase või nende alternatiive sisaldavate liikuvate seadmetega ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 307/2008

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. veebruari 2024. aasta määrust (EL) 2024/573, milles käsitletakse fluoritud kasvuhoonegaase ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 517/2014, ([1]) eriti selle artikli 10 lõiget 8,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrus (EL) 2024/573 sisaldab kohustusi seoses koolitustunnistustega, mida peavad omama füüsilised isikud, et teha teatavaid fluoritud kasvuhoonegaaside või fluoritud kasvuhoonegaaside asjakohaste alternatiivide, sealhulgas looduslike külmaainetega seotud toiminguid, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/40/EÜ ([2]) kohaldamisalasse kuuluvate ja sellest välja jäävate mootorsõidukite kliimaseadmetega ning raskesõidukite, kaubikute, põllumajanduses, mäetööstuses ja ehituses väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, rongide, metroode ja trammide kliimaseadmete ja soojuspumpadega, samuti külmikkergsõidukite, konteinerite ja rongivagunite külmutusseadmetega.

(2) Määruse (EL) 2024/573 kohased koolitustunnistusi puudutavad eeskirjad hõlmavad liikuvate seadmete ja neis sisalduvate ainete, sealhulgas fluoritud kasvuhoonegaaside alternatiivide laiendatud loetelu.

(3) Koolitus- ja atesteerimisprogrammide sisu käsitlevate nõuetega tuleks tagada, et tuleohtlikke või mürgiseid gaase sisaldavaid või kõrge rõhu all töötavaid seadmeid käsitsetakse ohutult.

(4) Seadmete hoolduse või teeninduse kvaliteedi parandamine on oluline, et optimeerida ja säilitada nende energiatõhusust, mis on samuti üks koolituse ja atesteerimisega seotud kohustuste eesmärk.

(5) Seepärast on vaja vastavalt määruse (EL) 2024/573 artiklile 10 ajakohastada füüsiliste isikute koolitustunnistuste miinimumnõudeid seoses oskuste ja teadmistega, mida need peavad asjakohaste seadmete puhul hõlmama, ning määrata kindlaks koolitustunnistusi puudutavad eeskirjad ja koolitustunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimused.

([1]) ELT L, 2024/573, 20.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/573/oj.
([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiiv 2006/40/EÜ, mis käsitleb mootorsõidukite kliimaseadmetest pärit heitkoguseid ja millega muudetakse nõukogu direktiivi 70/156/EMÜ (ELT L 161, 14.6.2006, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/40/oj).

(6) Määrusega (EL) 2024/573 asendati Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 517/2014 ([3]) ning kehtestati uued eeskirjad koolitustunnistustega seotud kohustuste kohta. Seetõttu tuleks komisjoni määrus (EÜ) nr 307/2008 ([4]) kehtetuks tunnistada.

(7) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas määruse (EL) 2024/573 artikli 34 lõike 1 kohaselt asutatud fluoritud kasvuhoonegaaside komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse füüsiliste isikute suhtes, kes teevad järgmisi toiminguid:

a) direktiivi 2006/40/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate mootorsõidukite selliste kliimaseadmete ning raskesõidukite, kaubikute, põllumajanduses, mäetööstuses ja ehituses väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, rongide, metroode ja trammide selliste kliimaseadmete ja soojuspumpade, mis sisaldavad fluoritud kasvuhoonegaase või alternatiivseid aineid süsivesinikud või süsinikdioksiid (CO_2), hooldus või teenindus või parandamine;

b) raskesõidukite, kaubikute, põllumajanduses, mäetööstuses ja ehituses väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, rongide, metroode ja trammide selliste kliimaseadmete ja soojuspumpade lekkekontroll, mis sisaldavad määruse (EL) 2024/573 I lisas ja II lisa I jaos loetletud fluoritud kasvuhoonegaase;

c) fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumine külmikkergsõidukite ja konteinerite, sealhulgas külmutuskonteinerite ja rongivagunite külmutusseadmete jahutuskontuuridest ning raskesõidukite, kaubikute, põllumajanduses, mäetööstuses ja ehituses väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate, rongide, metroode ja trammide kliimaseadmete ja soojuspumpade jahutuskontuuridest ning direktiivi 2006/40/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate mootorsõidukite kliimaseadmetest;

d) määruse (EL) 2024/573 I lisas ja II lisa I jaos loetletud fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumine selliste maanteesõidukite kliimaseadmetest, mis ei ole hõlmatud punktiga c ja mis ei kuulu direktiivi 2006/40/EÜ kohaldamisalasse.

2. Käesolevat määrust ei kohaldata asjaomaste seadmete tootja tegevuskohas toimuva tootmistegevuse suhtes.

Artikkel 2

Füüsiliste isikute koolitus

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud toiminguid tegeval füüsilisel isikul peab olema lõikega 2 ette nähtud liiki koolitustunnistus. Liikmesriigid võivad lubada välja anda igat liiki tunnistusi eraldi või eri liiki tunnistusi koondavaid tunnistusi, milles on määratud kindlaks toimingud, mida tunnistus hõlmab.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 150, 20.5.2014, lk 195, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/517/oj).

([4]) Komisjoni 2. aprilli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 307/2008, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 842/2006 teatavate mootorsõidukite teatavaid fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate kliimaseadmetega tegelevate töötajate koolitusprogrammide miinimumnõuded ja koolitustunnistuste vastastikuse tunnustamise tingimused (ELT L 92, 3.4.2008, lk 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/307/oj).

Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2215 ([5]) kohaselt kehtestatud sertifikaate võib käsitada asjaomaste ainete osas käesoleva määruse nõuetele vastavatena.

2. Lõikes 1 osutatud koolitustunnistused, mis tõendavad, et selle omanik on läbinud I lisas loetletud miinimumoskusi ja -teadmisi käsitleva koolituskursuse, on järgmist liiki:

a) M1-tunnistus, millega tõendatakse, et selle omanik võib teha artikli 1 punktides a, b, c ja d sätestatud toiminguid seoses fluoritud kasvuhoonegaaside ja süsivesinikega;

b) M2-tunnistus, millega tõendatakse, et selle omanik võib teha artikli 1 punktides a, b, c ja d sätestatud toiminguid seoses fluoritud kasvuhoonegaaside ja süsivesinikega, kui kasutatakse kliimaseadmete jaoks mõeldud automaatset kogumis- ja täitmisseadet;

c) M3-tunnistus, millega tõendatakse, et selle omanik võib teha artikli 1 punktis a sätestatud toiminguid seoses süsinikdioksiidiga (CO_2);

d) M4-tunnistus, millega tõendatakse, et selle omanik võib teha artikli 1 punktides c ja d sätestatud toiminguid seoses fluoritud kasvuhoonegaasidega.

3. Füüsilisele isikule, kes teeb mõnda artikli 1 lõikes 1 osutatud toimingut, ei kehti käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud nõue järgmistel tingimustel:

a) ta osaleb asjaomast toimingut hõlmava koolitustunnistuse saamiseks koolitusel ning

b) ta teeb asjaomast toimingut sellise isiku järelevalve all, kellel on kõnealust toimingut hõlmav koolitustunnistus ja kes vastutab täielikult kõnealuse toimingu õigesti tegemise eest.

Esimeses lõigus sätestatud erandit kohaldatakse sellistel ajavahemikel, mille jooksul tehakse artikli 1 lõikes 1 osutatud toiminguid, kuid mis ei ületa kokku 24 kuud.

Artikkel 3

Koolitustunnistuse väljaandmine füüsilistele isikutele

1. Artiklis 4 osutatud atesteerimisasutus annab koolitustunnistuse välja füüsilisele isikule, kes on läbinud I lisas loetletud miinimumteadmisi ja -oskusi käsitleva koolituse.

2. Koolitustunnistus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

a) atesteerimisasutuse nimi, tunnistuse omaniku täielik nimi ja registreerimisnumber;

b) koolitustunnistuse liik vastavalt artikli 2 lõikele 2 ning seda liiki koolitustunnistuse omanikul teha lubatud toimingud ja asjaomane seadmetüüp;

c) väljaandmise kuupäev ja väljaandja allkiri.

3. Liikmesriigid võivad lubada atesteerimisasutusel vabastada füüsilise isiku artikli 3 lõikes 1 osutatud koolituse läbimise nõudest, kui füüsiline isik on varem omandanud oskused ja teadmised, mis on samaväärsed I lisas loetletutega.

([5]) Komisjoni 6. septembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/2215, millega kehtestatakse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/573 miinimumnõuded, mille alusel antakse füüsilistele ja juriidilistele isikutele sertifikaate seoses fluoritud kasvuhoonegaase või nende alternatiive sisaldavate paiksete külmutus- ja kliimaseadmete ning soojuspumpadega, orgaanilise Rankine'i ringprotsessi põhimõttel töötavate seadmetega ning külmikveokite, -haagiste ja -kergsõidukite, konteinerite ja rongivagunite külmutusseadmetega, samuti selliste sertifikaatide vastastikuse tunnustamise tingimused, ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni rakendusmäärus (EL) 2015/2067 (ELT L, 2024/2215, 9.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2215/oj).

Artikkel 4

Atesteerimisasutus

1. I lisas loetletud miinimumoskusi ja -teadmisi käsitleva koolituskursuse läbinud füüsilistele isikutele koolitustunnistuste väljaandmiseks näevad liikmesriigid siseriiklike õigusaktidega ette atesteerimisasutuse või määravad asutuse või asutused, kes on pädevad atesteerimisasutust määrama.

Atesteerimisasutus on oma tegevuses sõltumatu ja erapooletu.

2. Koolitused kavandatakse ja koostatakse nii, et need hõlmaksid I lisas kindlaks määratud miinimumoskusi ja -teadmisi. Atesteerimisasutus näeb koolituse jaoks ette koha, kus on tagatud taotlejate ohutus, eelkõige kui nad teevad tuleohtlike külmaainetega seotud toiminguid.

3. Atesteerimisasutus kehtestab koolitustunnistuste väljaandmise korra ja kohaldab seda ning säilitab andmeid, mille alusel on võimalik kontrollida selliste tunnistuste väljaandmist, vähemalt viis aastat.

Artikkel 5

Vastastikuse tunnustamise tingimused

1. Liikmesriikide vahelist vastastikust tunnustamist kohaldatakse üksnes nendele koolitustunnistustele, mis on välja antud kooskõlas artikliga 3, nendel tunnistustel märgitud toimingute jaoks.

2. Liikmesriigid ei kehtesta teises liikmesriigis välja antud koolitustunnistuste omanikele nende tunnistuste tunnustamiseks ega nendel tunnistustel nimetatud tegevusalal töötamise võimaldamiseks hindamisprotsesse ega ebaproportsionaalseid haldusnõudeid.

3. Liikmesriik võib nõuda, et mõnes teises liikmesriigis välja antud koolitustunnistuse omanik esitaks tunnistuse tõlke mõnda teise liidu ametlikku keelde.

Artikkel 6

Olemasolevad koolitustunnistused, täienduskoolitused või hindamisprotsessid

Liikmesriigid tagavad, et määruse (EL) 2024/573 artikli 10 lõike 9 kohaselt nõutavad täienduskoolitused tõendavad füüsiliste isikute praktilisi ja teoreetilisi teadmisi ja oskusi, mis on loetletud käesoleva määruse I lisas. Sel eesmärgil tagavad liikmesriigid vastavalt määruse (EL) 2024/573 artikli 10 lõikele 9, et määruse (EÜ) nr 307/2008 artikli 3 kohaselt välja antud kehtivate tunnistuste omanikud võivad jätkata nende tunnistuste kasutamist üksnes juhul, kui nad ajakohastavad oma teadmised ja oskused nende teadmiste ja oskuste tasemele, mida nõutakse käesoleva määruse artikli 2 lõike 2 punktides a, b ja d osutatud M1-, M2- või M4-tunnistuse puhul ja mis on loetletud käesoleva määruse I lisas.

Artikkel 7

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 307/2008 tunnistatakse kehtetuks.

2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt II lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 8

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. september 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Koolitusprogrammides käsitletavate teadmiste ja oskuste miinimumnõuded

Artikli 3 lõikes 2 osutatud koolitus hõlmab järgmist:

a) teoreetiline moodul, mis on veergudes märgitud tähega „T“;

b) praktiline moodul, mis on veergudes märgitud tähega „P“ ja mille käigus taotleja teeb vastava toimingu asjakohaste materjalide, töövahendite ja seadmetega.

Miinimumteadmised ja -oskused		M1-tunnistus	M2-tunnistus	M3-tunnistus	M4-tunnistus
1.1	Põhiteadmised kohaldatavatest ELi ja liikmesriikide õigusaktidest, eelkõige F-gaaside määrusest. Põhiteadmised asjakohastest keskkonnaküsimustest (kliimamuutused, ELi kliimaeesmärgid, Pariisi kokkulepe, Montreali protokolli Kigali muudatus, fluoritud kasvuhoonegaaside globaalse soojendamise potentsiaal).	T	T	T	T
1.2	Põhiteadmised külmaainete termodünaamikast jahutuskontuurides.	T	T	T	T
1.3	Teadmised käesoleva määrusega hõlmatud liikuvatesse seadmetesse paigaldatud ning fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate või neil või nende gaaside alternatiividel põhinevate kliimaseadmete ja soojuspumpade (sealhulgas akude jahutus) ning külmutusseadmete põhikomponentidest ja tööst.	T	T	T	T
1.4	Põhiteadmised käesoleva määrusega hõlmatud liikuvate seadmete kliimaseadmetes ja soojuspumpades ning külmutusseadmetes külmaainena kasutatavate fluoritud kasvuhoonegaaside ja asjakohasel juhul nende gaaside alternatiivide kasutusest ja omadustest ning muudest asjakohastest olulistest omadustest, sealhulgas tuleohtlikkuse, mürgisuse või rõhuga seotud nõuetest.	T	T	T	T
1.5	Teadmised tuleohtlike külmaainetega töötamisel esinevatest ohutus- ja tervisriskides (sobivad tööriistad ja seadmed, isikukaitsevahendid, ohutud töökaugused).	T	T		T
1.6	Teadmised ohutus- ja tervisriskidest, mis esinevad suure surve all olevate külmaainetega (R744) töötamisel.			T	

Miinimumteadmised ja -oskused		M1-tunnistus	M2-tunnistus	M3-tunnistus	M4-tunnistus
1.7	Põhiteadmised globaalse soojendamise potentsiaali (GWP) mõistest, fluoritud kasvuhoonegaaside ja muude gaaside kasutamisest külmaainena, fluoritud kasvuhoonegaaside heite mõjust kliimale (nende gaaside GWP) ning määruse (EL) 2024/573 ja direktiivi 2006/40/EÜ asjakohastest sätetest. Põhiteadmised teatavate fluoritud ainete (PFAS), nagu fluorosüsivesinike (HFCd), vesinikfluoroolefiinide (HFOd) ja vesinikfluorokloroolefiinide (HCFOd) lagunemisproduktidest keskkonnale tulenevate võimalike ohtude kohta.	T	T		T
1.8	Teadmised tuleohtlike külmaainetega töötamise regulatiivsetest ja ohutusstandarditest. Tuleohtlikku külmaainet sisaldavate surveballoonide ohutu ladustamine, transport ja käsitsemine. Teadmised tuleohu vähendamise strateegiatest ja hädaolukorra protseduuridest lekete või süttimise korral.	T	T		T
2.	**Lekkekontroll**				
2.1	Põhiteadmised sõidukite ja väljaspool teid kasutatavate masinate kliimaseadmete ja soojuspumpade võimalikest lekkekohtadest.	T	T		
2.2	Meetodid ja head tavad liikuvate kliimaseadmete ja soojuspumpade lekkekontrollideks eri tüüpi sõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate puhul, et vähendada külmaaine heidet.	T/P	T		
2.3	Seadme hoolderaamatu kontrollimine enne lekkekontrolli tegemist ning eritähelepanu nõudvaid korduvaid probleeme ja probleemseid kohti puudutava teabe kindlakstegemine.	T	T		
2.4	Kogu süsteemi visuaalne ja manuaalne kontroll.	P	T		
2.5	Süsteemi kaudse lekkekontrolli läbiviimine (kasutades rõhu-, temperatuuri- ja elektrimõõteseadmeid ning tõlgendades mõõdetud parameetreid).	P	P		
2.6	Süsteemi kaudse lekkekontrolli läbiviimine rõhu- ja vaakumkatse alusel.	P	P		
2.7	Otsese lekkekontrolli läbiviimine (lekketuvastusaerosool, UV-valguses luminestseeriv vedelik, elektrooniline lekketuvastusseade).	P	P		

Miinimumteadmised ja -oskused		M1-tunnistus	M2-tunnistus	M3-tunnistus	M4-tunnistus
2.8	Andmete kandmine seadme hoolderaamatusse.	T	T		
3	**Sõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate kliimaseadmete ja soojuspumpade hooldus või teenindus ja parandamine**				
3.1	Teadmised sõidukite ja väljaspool teid kasutatavate liikurmasinate kliimaseadmete ja soojuspumpade hoolduse või teeninduse headest tavadest.	T	T	T	
3.2	Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatesse valitud sõidukigrupi sõidukitesse või väljaspool teid kasutatavatesse masinatesse (nimetada kategooriad) paigaldatud ning mis tahes fluoritud kasvuhoonegaasi või süsivesinikke sisaldavate või neil põhinevate liikuvate kliimaseadmete ja soojuspumpade hoolduse või teeninduse (korduvtäitmine) ja remontimise standardtoimingute (sealhulgas vakumeerimine, täitmine, vedeliku- ja imitoru kontroll, alajahutuse, ülekuumenduse, temperatuuri ja rõhu kontrollimine, kompressori voolutugevus, kondensaatori ja aurusti pinna kontrollimine, komponentide ja ventiilide paigaldamine õigesse asendisse) tegemine.	P	T		
3.3	Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatesse valitud sõidukitesse või väljaspool teid kasutatavatesse masinatesse paigaldatud ja R744-d (CO_2) sisaldavate või sellel põhinevate liikuvate kliimaseadmete ja soojuspumpade hoolduse või teeninduse (korduvtäitmine) ja remontimise standardtoimingute (sealhulgas vakumeerimine, täitmine, vedeliku- ja imitoru kontroll, alajahutuse, ülekuumenduse, temperatuuri ja rõhu kontrollimine, kompressori voolutugevus, kondensaatori ja aurusti pinna kontrollimine, komponentide ja ventiilide paigaldamine õigesse asendisse) tegemine.			P	
3.4	Teadmised meetmetest seadmete energiatõhususe parandamiseks või säilitamiseks hoolduse või teeninduse ajal.	T	T	T	
4	**Fluoritud kasvuhoonegaaside keskkonnahoidlik kokkukogumine**				
4.1	Teadmised tavaprotseduuridest fluoritud kasvuhoonegaaside kokkukogumisel liikuvatest kliimaseadmetest ja soojuspumpadest ning liikuvatest külmutusseadmetest, võttes arvesse selliste gaaside süttivusega seotud aspekte.	T	T		T

Miinimumteadmised ja -oskused		M1-tunnistus	M2-tunnistus	M3-tunnistus	M4-tunnistus
4.2	Teadmised kokkukogutud külmaainete nõuetekohasest ladustamisest ning ringlussevõtu, taasväärtustamise ja hävitamise korrast ning vastavatest õiguslikest nõuetest, sealhulgas dokumentatsioon ja aruandlus, kui see on asjakohane.	T	T		T
4.3	Külmaaine kokkukogumine kõnealusesse rühma kuuluvasse sõidukisse või väljaspool teid kasutatavasse liikurmasinasse paigaldatud liikuvast kliimaseadmest või soojuspumbast	P	P		P

II LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 307/2008	Käesolev määrus
Artikkel 1	–
Artikli 2 lõige 1	Artikli 2 lõige 1
Artikli 2 lõige 2	Artikli 2 lõige 2
Artikli 2 lõige 3	–
Artikli 3 lõige 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 lõige 2	–
Artikli 3 lõige 3	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 lõige 4	–
Artikli 4 lõige 1	–
Artikli 4 lõige 2	–
Artikli 4 lõige 3	–
Artikli 5 lõige 1	Artikli 4 lõige 1
Artikli 5 lõige 2	Artikli 4 lõige 2
Artikkel 6	Artikkel 6